

**Ministerieel besluit houdende vaststelling van een ontwerp van lijst van
als monument te beschermen oorlogsgedenktekens te Diksmuide**

DE VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMSE MINISTER VAN
FINANCIËN EN BEGROTING EN RUIMTELIJKE ORDENING,

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming
der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus
1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7 ;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van
monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de
decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december
1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21
november 2003, 30 april 2004 en 10 maart 2006;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juli 2004
tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse
Regering, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van
15 oktober 2004, 23 december 2005, 19 mei 2006, 28 juni 2007
en 10 oktober 2007,

BESLUIT :

Artikel 1. Het ontwerp van lijst van de volgende voor bescherming vatbare
monumenten, stads- en dorpsgezichten, wordt vastgesteld overeenkomstig de
bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten
en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december
1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7
december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004 en 10 maart 2006:

1° Wegens de artistieke waarde:

- als monument:

Gedenkteken voor de militaire en burgerlijke slachtoffers van Woumen,
gelegen te

Diksmuide (Woumen), Woumenweg ZNR;

bekend ten kadaster:

Diksmuide, 8e afdeling, sectie A, perceelnummer(s) ZNR(DEEL).

2° Wegens de artistieke waarde:

- als monument:

Standbeeld voor Luitenant-Generaal Jacques, gelegen te

Diksmuide (Diksmuide), Grote Markt(D) ZNR;

bekend ten kadaster:

Diksmuide, 1e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) ZNR(DEEL).

3° Wegens de artistieke en historische waarde:

- als monument:

Gedenkkapel voor Paul de Goussencourt, zgn. 'Vliegenierskapel', gelegen te

Diksmuide (Kaaskerke), Kapellestraat(KAA) ZNR;

bekend ten kadaster:

Diksmuide, 3e afdeling, sectie C, perceelnummer(s) 244B.

./..

4° Wegens de artistieke en historische waarde:

- als monument:

Gedenkkapel 'Calvarieberg', gelegen te

Diksmuide (Kaaskerke), Ijzerdijk ZNR;

bekend ten kadaster:

Diksmuide, 3e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) 347/02.

5° Wegens de historische waarde:

- als monument:

Duitse gedenkmuur in het Praatbos, gelegen te

Diksmuide (Vladslo), Houtlandstraat ZNR;

bekend ten kadaster:

Diksmuide, 7e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) 278/02D(DEEL).

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

- 1) Het gedenkteken voor de militaire en burgerlijke slachtoffers van Woumen wordt beschermd als monument omwille van de:

- artistieke waarde

Sereen, intens gedenkteken, met beeld van een treurende vrouw onder een lange kapmantel, die haar armen beschermend rond het hoofd van haar kind houdt. Stijling en soberheid, die het oeuvre van Antoon Van Parijs kenmerken, zijn zeker van toepassing op dit gedenkteken. Antoon Van Parijs, beeldhouwer van talrijke grafmonumenten en oorlogsgedenktekens, genoot o.m. een opleiding o.l.v. J. Delvin en deed ervaring op in de ateliers van M. Zens en A. De Beule. Met dit gedenkteken legt Van Parys de nadruk op het leed, veroorzaakt door het verlies van een geliefde in de oorlog.

- 2) Het standbeeld voor Luitenant-Generaal Jacques wordt beschermd als monument omwille van de:

- artistieke waarde:

Als één van de belangrijker werken van de gerenommeerde beeldhouwer Alfred Courtens. Het gaat om een monumentaal klassiek standbeeld, met vier figuren op de hoeken van de hardstenen sokkel, die verwijzen naar de historische verwezenlijkingen van Jacques. Het geheel wordt bekroond met een bronzen beeld van Jacques. Courtens verwierf vooral faam met de verwezenlijking van monumentale klassieke beelden, waaronder het beeld ter ere van Leopold II te Oostende en het Ruitersstandbeeld van Albert I op de Kunstberg te Brussel.

- 3) De gedenkkapel voor Paul de Goussencourt, zgn. 'Vliegenierskapel' wordt beschermd als monument omwille van de:

- artistieke waarde en artistiek-landschappelijke waarde:

Vijfhoekige neogotische kapel in een prachtig kader gelegen, namelijk het vlakke polderland met de IJzertoren op de achtergrond. Een dergelijk uitgewerkt privaat gedenkteken in neogotische stijl is uitzonderlijk, de adellijke afkomst van de Goussencourt speelt hier duidelijk mee. De kapel werd gerealiseerd door architect Emile Deltenre uit Ville-sur-Haine, uit de geboortestreek van Paul de Goussencourt.

- historische waarde, meer bepaald de historische context:

Private gedenkkapel, door de familie opgericht in 1923 ter herinnering aan hun zoon Paul de Goussencourt die op de plek van de kapel dodelijk neerstortte in 1917.

- 4) De gedenkkapel 'Calvarieberg' wordt beschermd als monument omwille van de:

- historische waarde, meer bepaald historische context:

Als enig gedenkteken aan het IJzerfront dat er na de Eerste Wereldoorlog gekomen is op initiatief van het bisdom van West-Vlaanderen. Hoewel officieel bedoeld als religieus gedenkteken voor alle aan de IJzer gesneuvelde geallieerde soldaten, moet dit gedenkteken gezien worden als religieuze, maar vooral als vaderlandslievende tegenhanger van de in opbouw zijnde IJzertoren. Op die manier getuigt de 'Calvarieberg' van de ideologische spanningen die tijdens het interbellum heersten en van de inmenging van de hogere clerus in het aanbod van oorlogsgedenktekens na de Eerste Wereldoorlog.

- artistieke waarde:

De 'Calvarieberg' valt op artistiek vlak op in het ruime gamma aan oorlogsgedenktekens: de geometrische vormgeving door ontwerper en modernistisch architect Carlos Beyaert verwijst naar de art deco.

- 5) De Duitse gedenkmuur in het Praatbos wordt beschermd als monument omwille van de:

- historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde:

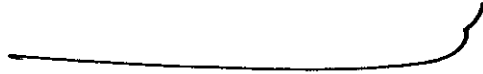
Gedenkteken dat door een Duitse eenheid, vermoedelijk het 'Lehr Infanterie Regiment', werd opgericht temidden van een bos. Duitse gedenktekens die tijdens de Eerste Wereldoorlog werden opgericht en nog steeds bewaard gebleven zijn, zijn heel zeldzaam. Bovendien wijst het gedenkteken door zijn ligging op de kampementen die er in de omgeving waren ingericht en waarvan er nog sporen terug te vinden zijn, waaronder het vlakbij gelegen 'Lichtspielhaus' (bioscoop).

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

- A. De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006 (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994 en 22 augustus 2006).

Brussel,   **01 SEP. 2008**

Viceminister-president van de Vlaamse Regering en
Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening

Dirk VAN MECHELEN